

"Igazságtalan az Isten?"

2007. Augusztus 30.

Igehirdetés, Hajmáskér 2007.06.24.

Textus:

Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla! Hiszen így szól Mózeshez: "Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok." Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. (Róm 9,14-16)

Igehirdetés:

Kedves Testvéreim!

A felolvasott sorok Isten szabad kegyelméről szólnak. Evangéliumot hirdetnek mindnyájunknak még akkor is, ha bizony-bizony az ember nagyon gyakran úgy gondolja, hogy a kegyelmet, a szeretetet, az isteni odafigyelést ki lehet érdemelni. Pál azonban, amikor a rómaiakhoz beszél, egy olyan nép fiaihoz szól, akik úgy gondolják, hogy a saját fegyvereikkel hatalmas birodalmat építettek, a kereskedelmüknek köszönhetően nagyon gazdag ez a birodalom, ők mindent elértek, s nem ritkán hirdették, hogy egyetlen egy nép van, akit az istenek kegyelme – a saját isteneikre gondoltak – ezek a rómaiak. Akik mindent elértek, és fegyvereik, dicsőségük, hatalmuk még az isteneket is arra készíti, hogy rájuk odafigyeljen.

Egy gögös társadalom gögös fiai, akik a világban úgy gondolják, hogy mindent meg tudnak tenni, mindent el tudnak érni, még az Istenre is rákényszerítik a saját akaratukat, ha kell. Egy ilyen világban, egy ilyen társadalomban ennek a gondolkodásmódnak egyrészt óriási arcu csapása mindaz, amit Pál mond. Másrészt evangélium azoknak, akik nem római származásúak, akik görögök, akik zsidók, akik talán föníciaiak, vagy ki tudja, hányféle más nemzetéhez tartoznak a világnak, és ugyanúgy ott éltek a Római Birodalom területén. Ezeknek az embereknek evangélium Pál szava. Hiszen azt mondja, nem az a kérdés, hogy dicsőséges-e a birodalmad, nem az a kérdés, hogy a győztes oldalhoz tartozol-e, az Isten szeretete az egy eleve elrendelt dolog, és az Istennek szuverén akarata, szuverén joga van eldönteni, ki az, akinek adja a kegyelmet, és ki az, akinek nem. Ezt nem emberek mondják meg, ezt nem hatalmasok mondják meg, ezt nem a római vagy zsidó főpapok mondják meg, hanem egyedül Isten az, akinek joga van eldönteni mindezeket.

Nem véletlenül idézi Mózeset. Aki ugye abban a szerencsés helyzetben volt, hogy beszélgethetett az Istennel, mégpedig úgy, hogy az Isten válaszolt is neki. Ugyanakkor, ha belegondolunk, ez a Mózes nagyon gyakran hallott olyan válaszokat az Istentől, ami nem igazán tetszett neki. Hiszen a kérdéseire, a zsidó ember kérdésére az Isten olyan válaszokat ad, amit nagyon nehéz volt egy már akkor is csavaros eszű, mindenhol a kiskaput kereső, egy kereskedő, egy kufár nép fiainak hallgatni. Mert Isten igazsága és Isten szava az nem más, mint egy diktátor üzenete: annak könyörülök, akinek én akarok, annak kegyelmezek, akinek én akarok, nem te mondd meg, és nem más, engem nem lehet kényszeríteni. Nem véletlen, Izrael népe, ahogy az Ószövetség leírja, rettegte ezt a hatalmas Istent, félte, mert tudta azt, hogy neki nincsen befolyása Isten döntéseire. Az Isten majd eldönti, hogy mit akar, és azt véghez is viszi, tűzön-vízen, az emberek akaratával egyező, vagy éppen akaratának ellenkező irányba is, nagyon jól példázza ezt pont Jónás könyve a mi szemünkben.

Igen ám, de ugyanez a mondat mennyire másként hangzik Krisztus után. „Irgalmazok, akinek irgalmazok, könyörülök, akinek könyörülök”. Gondoljatok csak bele, kedves Testvéreim, volt egy nép a világban, aki azt hirdette, hogy ő a választott nép, ma is járnak körülöttünk fiai, és azt mondta, hogy ők azok, akiket szeret az Isten. És a zsidó főpapság és farizeusság ezenközben lenézően nézett a győztes Római Birodalom fiaira. Éz azt mondták, hogy lehettek ti győztesek, elérhettek ti mindent, de csak miénk a kegyelem, csak miénk az Isten szeretete, csak mi vagyunk a kiválasztottak. Jézus után változik ez a dolog. A választott nép vezetőinek, főpapjainak szembe kell nézni azzal, hogy vége ennek a korszaknak. Péternek saját magának egy látomásban kell szembesülnie azzal, hogy Isten megrója, amikor leereszkedik egy lepedő az égből, rajta mindenféle csúszómászó, és mit mond Péternek az Isten? „Öld és egyed!”. Tisztátalan állat, de meg kell enned. S amikor Péter azt mondja, hogy hogy tehetném, hát semmi tisztátalant nem tettem? Amit az Isten tisztának mond, te ne mondd tisztátalannak. Az Isten megváltoztatja az elhatározását, az Isten újragondolhatja a művét, az Isten beleszólhat, és igenis kiválaszthat olyanokat munkára, akik nem alkalmasak, vagy akik a mi számunkra, a mi véleményünk szerint nem megfelelő emberek.

Gondoljatok csak bele, gyönyörű példája ennek maga Pál apostol Damaszkuszi úton történő megfordulása, Saul, aki a legnagyobb ellenség, és Isten megkönyörül rajta. Kegyelme utoléri, Jézus megáll előtte, rákérdez: Saul, mért üldözl engem? S megtörténik az, amit azóta is a történelem, a gondolkodás, a keresztyénség pálfordulásnak hív. Rábred Isten igazságára, elfogadja Saul Isten kegyelmét, és Paulus lett belőle. Nem Saul döntése, nem Saul akarata, ő hatalmat akar magának, ő pénzt akar, ő csillogást akar, ő bizonyítani akarja, hogy a saját zsidó hitének a leghűségesebb védelmezője, és mi lesz belőle? A keresztyénség legnagyobb hatású apostola. Mert utoléri, utoléri az Isteni kegyelem.

És, kedves Testvéreim, azóta is, ha nézzük a történelmet, hányszor fordul elő az, hogy a kicsi, az erőtelten megnyeri a harcot. És hányszor fordul elő az, hogy olyan dolgok történnek, aminek nem értjük az értelmét, és széttesszük a kezünket, Uram, most miért?! És akkor elő kell vennünk ezt az Igét, hogy azért, mert ebben a világban nem az emberek, hanem az Isten akarata kell, hogy megvalósuljon. És ez elgondolkodtató pro és kontra. Hiszen gondolatok csak bele, a Nándorfehérvári diadal, amikor Mohamed szultánnak megállították a seregét, Hunyadi, Kapsztrán és párezer magyar katona, tulajdonképpen az esélytelenek győzelme volt. Eger vár dicsőséges megvédése szintén az isteni kegyelem megnyilvánulása volt. És örvendezünk rajta.

De mondok Nektek valamit, s valahányszor magyar ember előveszi a Himnuszt, no nem azt az első verset ott, hanem végig az egészet, akkor szembesülnie kell azzal a ténnyel, hogy nemcsak Nándorfehérvár, de volt ott Mohács is, nemcsak Eger, de létezik Trianon is, és ezek mind-mind – tudomásul kell, hogy vegyük – hogy az Isten akaratából történtek velünk. És tudnátok, hogy mért fontos ezt tudomásul venni? Hogy tanulni tudjunk belőle, hogy okuljunk belőle, hogy megismerjük az Isten munkálkodását ebben a világban. Mert, kedves Testvéreim, mire tanítanak minket a történelem és hitünk hősei? Egyrészt arra, hogy akár győztek, akár vesztek, akár volt esély a győzelemre, akár nem, ők ugyanolyan hittel és ugyanolyan elszántsággal tették meg hitvallásaikat, vállalták a nehézségeket, a szenvedéseket, és vállalják ma is. Az Isten eldönti, hogy a világ dolgai hogy alakuljanak, hogy a földi életben kit részesít kegyelemben.

Ugyanakkor tudnunk kell, hogy az Isten egyrészt megváltoztathatja a döntését, megbocsáthat, ad új lehetőségeket, a másik egy nagyon érdekes mondás, amit újra meg újra végig kellene gondolnunk, s talán az asszonyok még könnyebben megértik. Hogy az Isten a világ emberei életének fonálából egy szönyeget sző, amely tökéletes szőnyeg. Egyetlen egy baj van, mi a hátoldalát látjuk, egészen addig a pillanatig, amíg a minden élők útján át nem lépünk az Istennek mennyei országába, vagy itt, ebben a földi életben meg nem tudjuk tenni azt, hogy elfogadjuk az Isten akaratát. És akkor megláthatjuk azt, hogy az Ő üdvtervében minden a helyére kerül.

Nagyon sok tragédia, nagyon sok baj, nagyon sok rossz azért történik, hogy minket felkészítsen egy következő, egy még nagyobb veszélytől való megmenekülésre. És, kedves Testvéreim, nekünk kezünkben van a tudás. Mi az Isten népeként olvashatjuk Pál apostol rómaiakhoz írott levelét, és mi megérthetjük azt, hogy midőn valljuk azt, hogy Isten mindent a mi javunkra tesz, és midőn hisszük azt, hogy az Ő akarata nélkül egy hajszál sem eshetik le a fejünkről, akkor egyúttal azt is el kell fogadni, hogy a pillanatnyi rossz, a pillanatnyi nehézség, az ideig vagy óráig tartó megpróbáltatások is összességében a javunkat szolgálják.

Tudjátok, az elmúlt héten felkértek arra, hogy a Somlón egy Koppány vezér tiszteletére állított kopjafánál tarsak egy rövid áhitatot. Engem kértek, hiszen tudták, hogy én nem vagyok ellensége Koppány vezérnek. És hogy ezeregynéhány év távlatából én már nem őrööm a régi haragot, sőt, talán másként is látom ezt a kérdést, mint sokan. Számomra István és Koppány egyazon éremnek a két oldala. S tulajdonképpen Koppány bukása, még akkor is, ha ő bizánci keresztyén volt, nem más, mint figyelemfelhívás arra, hogy ott is voltak értékek, azt az oldalt is meg kell ismerni, sőt, talán szeretni lehetne. Mi, keresztyén emberek, nem kell, hogy folytassuk ezt az ősi háborút, a magyarság szívében nem kell, hogy harcoljon egymással Koppány és István. Tanulnunk kell egyiktől is, másiktól is. Tanulni azt, hogy hogyan kell belemenni egy reménytelennek látszó küzdelembe tizenéves gyerekként. És tanulni azt, hogy bizony-bizony az elbukó hősnek, ha igaza van, akkor is bele kell törődnie, hogy az Isten másként is rendelkezhet, mint amit mi itt, ezen az emberi világban igazságnak, törvénynek, jognak hívunk.

Persze, ez a végső bölcsesség, elfogadni azt, hogy Istennek is van szabad akarata, éppúgy, ahogy nekünk, s hogy az Isten szabad akaratában sajnos nekünk nem mindig az jut, hogy csak a jót, az örömet és a pozitív dolgokat kapjuk meg. Éppen ezért Jézus mindig azt mondja, hogy aki követni akar engem, vegye föl az ő keresztyét. A keresztyének vállaljanak egy kicsit többet, ha kell a szenvedésből, lássák be önként azt, hogy helye van ennek a világban, és ha kell, akkor viseljünk egy kicsit több terhet, hogy segítsünk azon, akinek nincs reménysége arra, hogy egyszer majd az Isten országában részese lesz annak a mennyei kegyelemnek, ami pedig elkészítettett minden ember számára.

Persze, kedves Testvéreim, van még egy nagyon fontos tanulsága ezeknek a szavaknak, amelyeket Pál a rómaiakhoz ír. Tudjátok, az az ember, aki hallja az Isten szavát, aki a szívébe tudja fogadni azt, az biztos lehet abban, hogy őt már utolérte a kegyelem, ő a kiválasztottak közé tartozik. Merthogy az Isten szava mindenkihez szól, hiszen egyformán mindenkinek van esélye bejönni a templomba, vagy venni egy Bibliát és olvasni azt, vagy letölteni ezer helyről az internetről, ma már prédikációkat, mégis kevesen vannak azok, akik a hit ajándékát megkapják az Istentől, akik részesülnek abban a kegyelemben, hogy bepillantást nyerhetnek az Ő terveibe, és akivel beszél az Isten. Mert, kedves Testvéreim, akárcsak Mózes, akárcsak Jónás, akárcsak Pál apostol, Ti is kiválasztottak vagytok. Szól hozzátok az Isten. Vasárnapról vasárnapra, hétről hétre. Újra meg újra esélyt kaptok arra, s természetesen Veletek együtt én is, hogy az Istennek a jótanácsait megfogadjuk, hogy találjunk egy kis örömet az életünkben. Nem akármik vagyunk, az Isten számára, ha már kiválasztott minket, akkor fontosak kell, hogy legyünk, van célja és értelme az életünknek.

Nem az, hogy vitatkozzunk az Istennel, nem az, hogy megkérdezzük Tőle, hogy Uram, mért éppen őt választottad ki, mért éppen így csinálod a történelmet, hanem arra, hogy elébe menjünk, és odafigyeljünk a válaszokra. Mégpedig azokra a válaszokra, hogy „azért, mert nekem tervem van a világgal”. Ezt mondja Nektek, és ezt mondja nekem is az Isten. És ebben az isteni tervben, amit üdvtervnek is nevezünk gyakran, mindannyiunknak megvan a helye, megvan a rendeltetése, és ebbe a rendeltetésbe, ebbe a helybe be lehet simulni, el lehet fogadni, békességet lehet találni benne.

És, kedves Testvéreim, amikor eljutunk arra a szintre, hogy megbékéltünk az Isten akaratával, amikor nem minden áron szembeszállni akarunk vele, hanem azt mondjuk, Uram, jó, bár nem tudom, mért, de ha Te így látod jónak, akkor

én ebben segítem a Te munkádat itt e világban. Ha Te ezt az utat jelölted ki, hát ezen fogok járni, akkor lesz belőlünk az a megelégedett, az az igazán krisztusi életet élő apostoli ember, aki valóban például tud állni embertársainak, akinek a szava súlyt fog képviselni, nem csak a gyülekezetben, de embertársai között is, s higgyétek el, abban a pillanatban fognak újra megindulni az emberek gyülekezeteink felé. Csak értsük meg, nem az a feladatunk, hogy a saját akaratainkat rákényszerítsük az Istenre, hanem az, hogy tudomásul véve azt, hogy Istennek szuverén akarata van, tőlünk független, belesimuljunk az Ő tervébe, s Krisztus áldozatáért a saját életünket tudjuk adni cserébe. Ámen.

Utóima:

Istenünk, Mennyei Édes Atyánk! Köszönjük Néked azt, hogy Te atyai tanító szavaiddal újra meg újra megszólítasz minket, s újra meg újra elérsz minket, s próbálsz jobbra tenni életünket azáltal, hogy rávilágítasz, hol vannak fogyatkozásaink, miben kéne erősödnünk, s hogy mi az az út, amelyen egyenként és közösen is járnunk kell. Ó, Urunk, köszönjük a tanításodat, akkor is, ha néha keserű, akkor is, ha néha értelmetlen. S épp ezért kérünk, add, hogy ne akarjunk mindig mindent megérteni, de tudjunk mindig mindent elfogadni, hogy ne eszünkkel, hanem lelkünkkel és lényünkkel kötődjünk leginkább Hozzád. S hogyha mégis megérthetünk valamit a Te hatalmas tervedből, tudjuk azt, hogy ez nem saját bölcsességünknek, hanem a Te atyai kijelentésednek köszönhető. Mindenség Istene, áldj meg minket, és őrizd minket, hogy tudjunk beletörődni akaratedba, s hogy oly módon legyünk legjobb szolgálóid, ahogyan azt Te elképzelted. Mindenség Istene, áldj meg minket, és őrizd a mi egészségünket, a mi lelkünket, a mi szívünket, s a mi közösségünket, hisz ezek a mi igazi értékeink, melyek hit által tudnak kiteljesedni a Te szent Fiad nevének dicsőségére, aki így tanított minket imádkozni:

Úri ima:

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.”

Áldás:

„És az Istennek békessége, mely minden emberi értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Úr Jézus Krisztusban.” (Filippi 4, 7) Ámen.